

Uz sākumlapu>Prasības iesniegšana tiesā>Kur un kā>**Kā iesniegt lietu tiesā**

Kā iesniegt lietu tiesā

Kipra

1 Vai man noteikti ir jāvēršas tiesā vai arī pastāv citas alternatīvas?

Ir pieejamas alternatīvas, tostarp strīda izšķiršana ārpus tiesas kārtībā, izmantojot šķīrējtiesu vai starpniecības (mediācijas) mehānismu, kas paredzēts 2012. gada Likuma par konkrētiem starpniecības aspektiem civillietās 159. panta I punktā.

2 Vai pastāv kāds laika ierobežojums, lai vērstos tiesā?

Jā, ir. Atbilstīgi 2012. gada Noilguma likuma 66. panta I punktam tiesā nevar iesniegt prasību, ja no tās pamatojuma pabeigšanas datuma ir pagājuši desmit (10) gadi, izņemot gadījumus, kad tiesību aktos noteikts citādi, piemēram:

ja prasība attiecas uz civilliem pārkāpumiem, līgumiem, pārvedu vekseljiem, čekiem, parādrakstiem u. c., to var iesniegt sešos (6) gados no prasības pamatojuma rašanās datuma;

ja prasība attiecas uz kompensāciju par nolaidību, neērtību vai dienesta pienākuma pārkāpumu, to var iesniegt trijos (3) gados no prasības pamatojuma rašanās datuma. Divos (2) gados no termiņa beigu datuma tiesa var šo periodu pagarināt, ja prasība attiecas uz kompensāciju par miesas bojājumu un/vai nāvi civila pārkāpuma rezultātā;

ierobežots laika periods ir noteikts prasības iesniegšanai saistībā ar mirušas personas īpašumu neatkarīgi no daļas šajā īpašumā, mantojuma vai testamenta derīguma, tas beidzas, kad no nāves datuma ir pagājuši astoņi (8) gadi;

ierobežots laika periods ir noteikts prasības iesniegšanai par hipotēku vai ķīlu, tas beidzas, kad no prasības pamatojuma rašanās datuma ir pagājuši divpadsmit (12) gadi;

ja prasība attiecas uz tiesas spriedumu, to var iesniegt piecpadsmit (15) gados no galīgā sprieduma pasludināšanas dienas.

3 Vai man jāvēršas šīs dalībvalsts tiesā?

Ja prasības pamatojums vai izpildāmās tiesības radās Kipras Republikā vai vietā, kas uzskatāma par Kipras Republikas teritoriju, vai ja, ņemot vērā prasības pamatojumu, jurisdikcija var būt Kipras Republikas tiesai, ir jāvēršas Kipras Republikas tiesā.

4 Ja jā, tad kurā šīs dalībvalsts tiesā man jāvēršas, ja ņem vērā manu dzīvesvietu un otras puses dzīvesvietu, vai citus ar strīdu saistītus apstākļus?

Civiltiesiska strīda gadījumā jāvēršas tā rajona tiesā, kurā:

pilnībā vai daļēji radies prasības pamatojums;

prasības iesniegšanas laikā dzīvoja vai strādāja atbildētājs vai kāds no atbildētājiem;

atrodas Suverēnā bāzes teritorija, ja visas lietas puses ir Kipras valstspiederīgie un prasības pamatojums pilnībā vai daļēji ir adies Suverēnajā bāzes teritorijā vai ja atbildētājs (vai kāds no atbildētājiem) tajā dzīvo vai strādā;

atrodas Suverēnā bāzes teritorija, ja prasības pamatojums pilnībā vai daļēji ir radies Suverēnajā bāzes teritorijā, jo persona, kas bija apdrošināta vai kurai vajadzēja būt apdrošinātai atbilstīgi Mehānisko transportlīdzekļu (Trešās personas apdrošināšana) likuma 3. pantam, izmantoja mehānisku transportlīdzekli;

atrodas Suverēnā bāzes teritorija, ja prasības cēlonis pilnībā vai daļēji ir radies Suverēnajā bāzes teritorijā saistībā ar nodarbinātības laikā notikušu negadījumu, kurā cietis darba ņēmējs, vai darba ņēmēja arodslimības dēļ, kas ir radusies nodarbinātības laikā, un ir saistīts ar darba devēja saistībām, par ko viņš/viņa bija vai par ko viņam/viņai bija jābūt apdrošinātam(-ai) atbilstīgi Mehānisko transportlīdzekļu (Trešās personas apdrošināšana) likuma 4. pantam; atrodas īpašums, uz kuru attiecas prasība par nekustamā īpašuma sadalīšanu vai pārdošanu vai jebkādu citu ar šo nekustamo īpašumu saistītu aspektu.

Ja lieta attiecas uz **darba strīdu**, kas ietver prasību par kompensāciju, kuras apmērs ir līdzvērtīgs ne vairāk kā divu gadu algai, ir jāvēršas tā rajona **darba strīdu tiesā**, kurā radies strīds, vai, ja šādas tiesas nav, darba strīdu tiesā, kuras jurisdikcija ir teritorijā, kur atrodas prasītāja parastais domicils vai pastāvīgā dzīvesvieta. Citos gadījumos ir jāvēršas kompetentajā rajona tiesā.

Strīdos par nomātu īpašumu jurisdikcija ir tā rajona nomas pārraudzības tiesai, kurā atrodas attiecīgais īpašums.

Ģimenes strīda (piem., laulības šķiršana, mantiskie strīdi) gadījumā ir jāvēršas **ģimenes tiesā**, konkrētāk, tā rajona ģimenes tiesā, kurā dzīvo vai strādā kāda no lietas pusēm, vai, ja strīds attiecas uz nepilngadīgu bērnu, — tā rajona ģimenes tiesā, kurā dzīvo nepilngadīgais bērns vai atbildētājs.

5 Kurā šīs dalībvalsts tiesā man būtu jāvēršas, ja ņem vērā lietas raksturu, kā arī iespējamo prasījuma mantisko apmēru?

Skatīt atbildi uz 4. jautājumu.

6 Vai es pats(-i) varu iesniegt prasības pieteikumu tiesā, vai arī ir nepieciešams starpnieks, piemēram, jurists?

Prasību var iesniegt personīgi. Tiesību aktos nav noteikts, ka personu jāpārstāv juristam vai citam starpniekam (izņemot nepilngadīgu vai nekompetentu personu gadījumos, kas ir definēti attiecīgos tiesību aktos).

7 Tieši pie kā man jāvēršas, lai uzsāktu tiesas lietu: reģistrācijas birojā, pie tiesas darbinieka kancelejā, vai kādā citā iestādē?

Lietas uzsākšanai vajadzīgie tiesas dokumenti (tiesas pavēste, prasības pieteikums u. c.) būtu jāiesniedz kompetentās tiesas reģistrācijas departamentā.

8 Kādā valodā prasības pieteikumu var iesniegt? Vai to var darīt mutiski, vai arī tam jābūt rakstveidā? Vai prasības pieteikumu var nosūtīt pa faksu vai e-pastu?

Pieteikums vienmēr būtu jāsaģatavo rakstiski un grieķu valodā. E-pastā vai pa faksu iesniegtie pieteikumi (vai citi tiesas dokumenti) **netiks** pieņemti.

9 Lai celtu prasību, ir jāaizpilda kādas īpašas veidlapas? Ja nav, kā lai es izklāstu savu prasījumu? Vai ir kādi īpaši elementi, kas ir ietverami iesniedzamajos dokumentos?

Prasības pieteikums būtu jāsaģatavo atbilstīgi Civilprocesa noteikumu 1. veidlapai, ja prasības pieteikums vispārīgi apstiprināms, vai atbilstīgi 2. veidlapai, ja tas ir īpaši apstiprināms.

10 Vai man ir jāmaksā tiesas izdevumi? Ja, jā, — kad? Vai man jāapmaksā advokāts no prasības iesniegšanas brīža?

Jā, būs jāmaksā zīmognodeva. Nodeva būs jāsamaksā, reģistrējot dokumentu, par kuru tiek prasīta attiecīgā nodeva.

Tas, vai juristam tiek maksāts avanss, ir atkarīgs no panāktās vienošanās ar juristu.

11 Vai ir iespējams saņemt juridisko palīdzību?

Jā, juridisko palīdzību var saņemt, ierosinot tiesvedību ģimenes tiesā, vai tad, ja process attiecas uz pārrobežu strīdiem vai patvēruma meklētājiem, bēgļiem vai trešo valstu valstspiederīgajiem, kuri valstī uzturas nelikumīgi, taču tikai gadījumā, ja juridiskās palīdzības pieprasījums tiek akceptēts.

12 No kura brīža tiek uzskatīts, ka prasība ir celta? Vai iestādes sniedz kādu atbildi par to, vai mans prasījums ir vai nav pienācīgi izklāstīts?

No prasības reģistrēšanas brīža. Par nederīgu vai novēlotu reģistrāciju vai jebkādām citām ar prasības reģistrēšanu saistītām problēmām Jūs informēs kompetentais reģistrācijas departaments.

13 Vai es saņemšu precīzas ziņas par notikumu turpmāko attīstības gaitu (piemēram, laiku, kad man ir jāierodas tiesā)?

Informācija par grafikiem un ierašanos tiesā tiek sniegta vēlāk.

Lapa atjaunināta: 12/11/2015

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.